

Velký Bor, Jetenovice, Slivonice

říjen, listopad 2022

Slovo

pana starosty...

Vážení spoluobčané,

vítám Vás u podzimního vydání Velkoborských novin. Dny se velmi rychle krátí, což je známka toho, že podzim je v plné síle. Listí na stromech začíná žloutnout a příroda se pomalu bude ukládat k zimnímu spánku. Než tak nastane, užívejte si slunečních dní a kochejte se krásami barvící se přírody.

V sobotu 27. srpna se uskutečnilo pravidelné rozloučení s prázdninami pro děti. Celé odpoledne se neslo v duchu práce na statku. Děti plnily úkoly na toto téma, za které dostávaly odměny. Překvapením bylo vystoupení „velkoborských družstevnic“ s tancem ze známého filmu Slunce seno ... Během odpoledne byly vystaveny historické i současné zemědělské stroje. Počasí bylo úžasné a všichni si užili krásné chvíle plné veselí a zábavy.

Komunální a senátní volby máme také za sebou. Devítičlenné Zastupitelstvo obce bude tvořit šest členů z Velkého Boru, dva členové z Jetenovic a jedna členka ze Slivonic. Do senátu postoupila ve druhém kole hlasování paní Daniela Kovářová.

V sobotu 24. září byly ve spolupráci se záchrannou stanicí živočichů v Plzni vyčištěny zanesené okapy na bytovém domě ve Velkém Boru. Práci prováděli horolezci zavěšení na lanech. Patří jim za to velký dík.

30. 9.-2.10. probíhalo v našem obvodu Rally Pačejov, které se jelo jako mistrovství republiky. Ve Velkém Boru se jela testovací rychlostní zkouška. Obec byla plná závodních aut, které si návštěvníci mohli prohlédnout zblízka, což byly neobyčejné zážitky. Burácení závodních motorů přilákalo mnoho lidí na neobyčejnou podívanou.

V sobotu 1. října se měla uskutečnit drakiáda na fotbalovém hřišti. Počasí nám nepřálo, neboť odpoledne pršelo. To se také projevilo na účasti. Tak si děti alespoň opekly burty a našly si u rybníka jinou zábavu. Snad to příště vyjde.

V sobotu 29. října od 19 hodin se na myslivecké chatě ve Velkém Boru uskuteční **promítání filmu**. Na výběr bude „Po čem muži touží 2“, nebo „Kdyby radši hořelo“. Vstupné 100,- Kč.

V sobotu 5. listopadu proběhne **svoz velkoobjemového a nebezpečného odpadu**. Velký Bor 9-10 hodin, Jetenovice 10-11 hodin a Slivonice 11:30-12 hodin. Odpad přivezte v určenou dobu na místa odvozu, kde bude roztríděn a naložen.

Večer 5. listopadu se ve Velkém Boru uskuteční **lampionový průvod**. Sraz bude v **17 hodin** na návsi. Průvod následně vyrazí po označené trase na mysliveckou chatu, kde budou připraveny hry pro děti a u ohně si všichni mohou opéci buřty. **V neděli 27. listopadu** proběhne **rozsvícení vánočního stromku**. Každá rodina dostane do schránky stolní kalendář na příští rok zdarma. Komu se do schránky nevejde, může si jej vyzvednout na OÚ. Děkuji všem za pomoc při pořádání a zajištění různých akcí a úklidu obcí. Přeji Vám úžasné prožití podzimu, zdárné přežití energetické krize, stále zdraví a pevné nervy.

Václav Záborský

oslavenci v listopadu

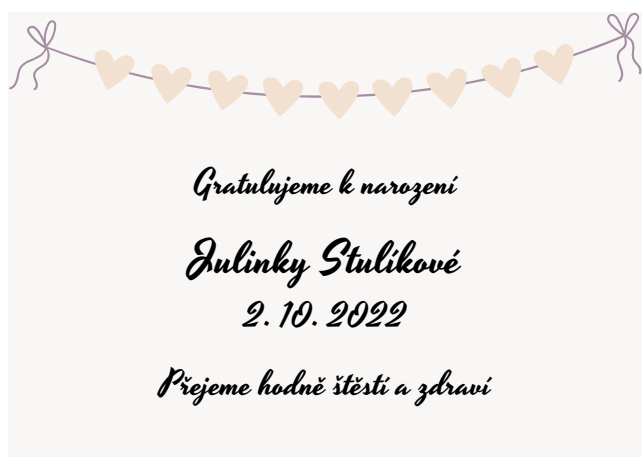
60 let Makovcová Ivana	Jetenovice
65 let Korbel Josef	Jetenovice
80 let Kurzová Marie	Slivonice
81 let Brůžková Anna	Velký Bor
81 let Novák František	Velký Bor
82 let Smitková Marie	Velký Bor
85 let Sládková Božena	Velký Bor
87 let Frantlová Vlasta	Velký Bor
87 let Záborská Marie	Velký Bor

oslavenci v prosinci

75 let Karšík Petr	Jetenovice
85 let Lávičková Julie	Jetenovice
90 let Klecanová Josefa	Slivonice

*Oslavencům přejeme
hodně štěstí a zdraví*

Sbor Velkobor

Milí čtenáři,

nastal nám po čase dovolených a velkých prázdnin opět "pracovní" podzim. Náš sbor už se chystá na dobu adventní a vánoční a pilně zkouší. Dva volební víkendy nám sice trochu nabouraly zkoušky, protože několik členů sboru strávilo pátky ve volebních komisích, ale teď už musíme zabrat a za necelé dva měsíce vyladit celý program vánočních koncertů. Začínáme jako obvykle rozsvěcením stromečků o prvním adventním víkendu - v **pátek 25. listopadu** ve Svěradicích a **27. listopadu** ve Velkém Boru. První koncert bude opět na Rabí v sobotu 10. 12., odkud přejedeme do nedalekých Čimic a v **neděli 11. 12.** jedeme zpívat pro Charitu do kostela Narození Panny Marie v Písku. Zde se vždy potěšíme vlídným přijetím, pohoštěním a vánočními trhy na prostoru před kostelem. Další **pátek 16. 12.** potěšíme od **16.30 h** posluchače v DPS Horažďovice, odtud přejedeme do Bezděkova, kde zazpíváme od 18 h. Náš nejdůležitější koncert bude opět mezi svátky - **ve středu 28. 12. - ve Velkém Boru**. Těšíme se na vás a přejeme ještě trochu sluníčka a hodně zdraví, ať je zbytek tohoto roku po těch dvou předcházejících alespoň trochu klidnější.

Marie Hlůžková

Pěšky na Gibraltar

Jak Tě to může bavit? To bych nedala, tahat se s krosnou na zádech. A v tom vedru? A to nevíš, kde budeš spát? A nohy Tě přece musí bolet. Nemáš strach, že Tě někdo přepadne?

Takové a mnohé další dotazy se snášejí vždy, když oznámím, že jdeme s mojí neteří Péťou opět putovat. Musím přiznat, že když přede mnou byla první cesta, také jsem měla obavy, ale nyní poznávám, že nejhorší energií, která nás ovlivňuje, je strach. Je člověku přirozený, ale také velmi omezující. Proto se učím stále více přijímat pokoru.

A vyplácí se to!

Naše letošní cestování se odehrávalo na cestě Senda Litoral ve Španělsku. Cesta vede podél pobřeží Costa de Sol v Andaluzii. Pobřežní trasa je stezka, která pomocí dřevěných lávek a chodníků spojuje pláže, pobřežní promenády, útesy a zátoky 14 přímořských měst a obcí. Začíná v místě Balcon de Europa, Nerja a táhne se v délce cca 200 km až k hradu Castillo de la Duquesa de Manilva, směrem na britský Gibraltar.

Představa, že bych mohla cestovat po celém pobřeží Costa del Sol pěšky po slunné cestě a s jedinou společností moře u nohou, zněla dobře. A tak jsme se s Péťou připojily ke 180 kilometrům mezi městy Nerja a Manilva. Ale cíl byl jasný. Nejen Senda Litoral, ale i Gibraltar, což byla v našem letošním putování třešnička na dortu.

Trasa byla celkem dobře značená, ale i bloudění k putování patří. Ubytování jsme také zvládaly dobře. Přespávaly jsme v ubytovnách, na studentských kolejích, v hostelech, v soukromí, někdy přišel k dobru také hotel.

Celá cesta byla jeden velký zážitek, ale to, co se odehrávalo po překročení hranic do Britského království, stálo opravdu za několik kilometrů navíc. S Péťou jsme se ubytovaly ještě ve Španělsku hned u hranic v městě La Linea de la Concepción. A odtud jsme pěšky vyrážely na Gibraltar. Ten není svou rozlohou velký, jedná se o vápencovou skálu Rock of Gibraltar, na které se Gibraltar rozkládá.

Při příchodu na hranice jsme zaznamenaly kolony aut a také mnoho pěších. Protože je Gibraltar britské území, musely jsme předložit pas, projít celní zónou a mohly jsme jít dál. Za hranicemi jsme se samozřejmě vyfotily s klasickou červenou telefonní budkou a pokračovaly v cestě, která nás ovšem trochu překvapila. Hned za hranicí je místní přístávací dráha pro letadla. Na letišti přes ranvej vede silnice pro auta i pro pěší. Když zrovna přistává nebo vzlétá letadlo, ranvej jednoduše zavřou, na semaforu se rozsvítí červená a spadnou závory. Počká se až přistane nebo vzlétne letadlo, potom se zvednou závory a může se jít dál.

Největším zážitkem pro nás byla přírodní rezervace. Do rezervace jsme vyjely lanovkou a hned když jsme na samém vrcholu Gibraltaru vystoupily, přivítaly nás zvědavé opice. Tyto volně žijící opice – magot bezocasý – se v Evropě vyskytují právě jen na Gibraltaru. Nejsou vůbec plaché, můžete se s nimi vyfotit, jezdí na místních zásobovacích autech, ale také dovedou překvapit. Vůbec nás nenapadlo, že bychom si měly chránit batohy. A tak měla Péťa ihned na zádech opičku, která začala obratně rozepínat kapsu batohu. Protože v ní měla doklady, bankovní kartu a další důležité věci, značně jsem znervózněla a snažila jsem se opici odehnat. Ta se ale nedala. Naštěstí pomohl hluboký předklon Péti, kdy se podařilo opici setřást. Od té doby jsme nosily batohy na břiše stejně jako ostatní návštěvníci 😊. Opice se volně pohybují po téměř celé rezervaci, a tak jsme jejich pozorováním strávily docela hodně času. Opice nebyly jediným překvapením na Gibraltaru. Nádherné byly výhledy na skálu, pláž či na oceán. Dále jsme se vypravily k jeskyni St. Michael's Cave, která byla opravdu kouzelná. Různě barevná světla a tlumená hudba dodávala na tajemnosti. Dále je možné navštívit tunely a vojenské pevnosti. Ale další zážitek nás teprve čekal. Došly jsme k visutému mostu, který se klenul přes hluboké údolí a lehce se pohupoval. Z přírodní rezervace jsme se vrátily pěšky a prohlédly si centrum Gibraltaru. Nemohly jsme opomenout návštěvu Gibaltarského průlivu, což je mořská úžina mezi Evropou a Afrikou. Zážitkem rovněž byla pláž pod Gibaltarskou skálou, kde jsme si s Péťou užívaly příjemného lenošení a koupání v moři.

Po návštěvě Gibraltaru naše putování vedlo zpět do Málagy, kterou jsme si rovněž užily, jak se dalo. Z Málagy jsme odlétaly domů. Už jsme se obě domů moc těšily, ale jisté je jedno. Putování s krosnou na zádech nás opět nadchlo a již přemýšlíme o dalších cestách. Že by opět Santiago de Compostela?

Marie Sládková

Zamyšlení

P. Stanislava Bušty

„Závěrem bych se chtěl rozloučit citátem a slovy, které kdysi pronesl věhlasný římský filosof, básník a politik Lucius Annaeus Seneka:

„Smysl života spočívá ve vytvoření Božího království na zemi neboli v tom, že vyměníme sobecký, závistivý, násilnický a nerozumný život za životlásky, bratrství, svobody a rozumu.“

Takto jsem tentokrát začal slovy závěru úvodního článku ve svéradických novinách „Naše vesnice Svěradice“, ročník XX, srpen 2022, č. 118, kterými se svým starostováním ve Svěradicích loučil „dvouobdobní“ svéradický starosta pan Václav Dušek. A k jistě moudrým slovům pana Seneky přidal ještě pěknou výzvu: „A toho se všichni držme!“ Tedy těch slov, kterými moudrý pan Seneka radí lidem, jak by měli žít, aby bylo na zemi dobře.

Nejsem si tím tak zcela jist a nemám čas to někde vyhledat, ale mám za to, jestli si to dobře pamatuji z dějepisu, že pan Seneka byl vychovatelem císaře Nera, nechvalně proslulého pronásledováním křesťanů v Římě a v Římské říši. Ten byl císařem v letech 54 – 68. Byl důvodně podezříván, že nechal zapálit starý Řím, aby měl inspiraci pro svou básnickou a pěveckou tvorbu. A když se se lid bouřil, tak to hodil na křesťany. A začalo pronásledování křesťanů ve velkém. Kdyby si chtěl někdo něco o tom přečíst, tak mohu doporučit knihu polského spisovatele Henryka Sienkiewicze, který za tento román dostal Nobelovu cenu. Za vlády císaře Nera byli popraveni i apoštolové Petr a Pavel. K smrti odsoudil císař Nero i svého vychovatele Seneku.

Když už jsem o tom začal, tak jen pro připomínku: pronásledování křesťanů bylo první tři století až do roku 313, kdy císař Konstantin vydal Edikt milánský, kterým skončilo velké pronásledování křesťanů a začal velký rozkvět a šíření křesťanství po Římské říši a pak i dál za její hranice.

K tomu ještě přidám jednu vzpomínku. Je to už několik let, kdy přišla na nedělní mši svatou do chanovického kostela skupina dětí s několika dospělými. Po mši sv. jsem se dozvěděl od jedné místní paní učitelky, která skupinu doprovázela a znala italsky, že to je delegace z družební základní školy odněkud z Itálie. Odkud přesně byli, si už nepamatuji.

A tak jsem s nimi po mši sv., přes paní tlumočnici, trochu pohovořil. Samozřejmě jsem je pozdravil a přivítal a pak mě napadlo pochlubit se stářím kostela, že už tady v Chanovicích je skoro 800 let. (To je tak stáří řady kostelů na našem venkově; postaveny zhruba v polovině 13. století, tedy kolem roku 1250, kdy se z měst a hradů šířila duchovní správa na venkov. Stavítelky je to období pozdně románské, či raně gotické. To je i farní kostel ve Velkém Boru a v okolí třeba v Chanovicích, Kvášňovicích, na Malém Boru, v Těchonicích.)

Sotva jsem vyslovil ta chlubitná slova o stáří chanovického kostela, uvědomil jsem si: ale, chlapče, ty seš ale hloupej, vždyť oni tam (v Itálii) mají kostely téměř o tisíc let starší než tady u nás. Právě po vydání Ediktu milánského v roce 313 dostalo křesťanství zelenou a podporu samotného císaře Konstantina, který se také stal křesťanem. Ještě o něco starší jsou kostely v Arménii, jejíž tehdejší vládcové přijali křesťanství o něco dříve než ti vládoucí v Římě.

Tak to jsem odbočil někam jinam, než jsem zamýšlel, ale myslím, že to není na škodu. A potom to je tak ještě nejmenší problematiku a méně rizikové, než se vyjadřovat k přítomnosti, anebo usuzovat na budoucnost. Jak jsem četl v jakési rádoby humorné úvaze, že svoboda slova je vlastně všude. Všude je možno svobodně říkat to, co je dovoleno. Tak to jistě nebudu rozebírat. Spíše bych se možná nechal inspirovat názvem oné knihy o životě v Římě v prvním století našeho letopočtu či jak se také říká „po Kristu“ či „léta Páně“ v době vlády císaře Nera. Svého času se mnou mluvil, kromě jiného, fotograf, pan Křepelka z Nekvasov a jak prý by se řeklo latinsky „Kam kráčíš, venkove?“ Že by na toto téma rád udělal výstavu fotografií. Tak aby to mělo takový nějaký tajemnější název, když to bude latinsky. Ta kniha pana Sienkiewicze má název: „Quo vadis, Domine?“ Česky: „Kam kráčíš, Pane?“

Tak se ptá apoštol Petr, když utíká před pronásledováním z Říma a potká Ježíše Krista, který jde směrem do Říma. A první z apoštolů Petr se ptá svého Pána a Mistra: „Kam jdeš, Pane?“ a Ježíš mu říká: „Když ty opouštíš Řím a můj lid v něm, já jdu ke svým, i když mi hrozí, že budu znovu ukřižován!“

A Petr se vrací. Tak to je asi vrcholná událost v tomto románu, jinak je tam popsán život v tehdejší Římě.

Pokračování na další straně

Jak na císařském dvoře, tak život obyčejného lidu, gladiátorské hry a potom ono velké pronásledování křesťanů, kteří umírají různými způsoby ve velkém počtu, zejména v Koloseu, amfiteátru, aby lid měl zábavu a nebouřil se po požáru Říma. Tak asi z této doby je ono známé: „Chléb a hry.“ Tak to samozřejmě v různých podobách platí ve všech dobách. Tím chlebem je živobytí, jídlo, pití a k tomu nějaká ta zábava. Tak i to dnes lidi chytí, samozřejmě i to dnes lidi zajímá, ba o to mají starost a obavy.

A mohli bychom se i dnes ptát: „Quo vadis?“ Kam kráčíš, lidstvo, kam kráčíš, světe, kam kráčíš, Evropo, kam kráčíš, Česko, a kam a k čemu kráčí každý z nás?!

A o tom by se mohlo mnoho mluvit, diskutovat, psát. Asi každý má obavy, co bude a jak bude, jak to bude s válkou na Ukrajině a aby nebyla válka v celém světě, 3. válka světová: A co to různé ohrožení různými nemocemi a nákazami a jak to bude po stránce hospodářské, ekonomické, jak budou prosperovat, či neprosperovat firmy v energetické krizi, jak to bude s cenami elektřiny či plynu, zda na to budeme mít, jak to bude v zimě s teplem doma, ve školách, v práci a jinde. Zrovna dnes ve zprávách (4. 10.) byla zpráva, myslím, že v Břeclavi zdražila jedna z tepláren cenu za topení na pětinasobek a to už opravdu není legrace. V jedné besedě v televizi zazněla, jistě dost vážná, úvaha o tom, že když jdu něco koupit do obchodu či marketu, tak si dám do košíku či do vozíku zboží, které bych si rád koupil. Když přijdu k pokladně a tam mi to spočítají, a zjistím, že na to nemám, tak se musím rozhodnout, co vrátím zpět, prostě nějaké zboží vrátím a nechám si jen to, na co mám. Ale u energií, u odebrané elektřiny či plynu to nejde. Tam přijde vyúčtování a nezbyvá než zaplatit. To nejde vrátit, co jsem odebral, to musím zaplatit. A můžeme si jen přát, abychom na to měli. A doufejme, že ano. A jistě si přejeme, aby se vůbec vše dobře vyřešilo.

Stanislav Bušta

Hasiči Slivonice

Dne 27. 8. jsme ve Slivonicích pořádali oslavu 120 let od založení SDH. Při této akci jsme ocenili několik hasičů za jejich dlouholetou a příkladnou práci pro sbor. Od okresního sdružení hasičů Klatovy jsme dostali medaili za příkladnou práci. Oslavu jsme spojili s dětským dnem na rozloučení prázdnin. Pro děti byl připraven program v soutěžním duchu. Děcka byla za svoje výkony náležitě oceněna sladkostmi. Největší odměnou za připravení takového dne je pro nás dospělě vidět radost našich dětí. Pro ty nejmenší byl připraven skákací hrad, na kterém holky a kluci řádili celé odpoledne. Největším překvapením bylo, když přijel zásahový vůz hasičů z Horažďovic. Děti si mohly prohlédnout i vybavení vozu. Poté jsme naskákali do vozu a hasiči nás svezli po okolí. Pro mnohé děti to byl zážitek, na který jen tak nezapomenou. A ani my dospělí jsme neodolali svezení.

Chtěl bych poděkovat všem místním hasičům a i přátelům z okolních obcí, kteří s námi přišli toto výročí oslavit.

Velitel SDH Bohumil Zuklín

Moje Borovské kořeny Štěchů

Článek na pokračování

Děda z matčiny strany, Václav Pastejřík, se oženil v roce 1916 s Marií Štěchovou ze sousedního statku U Štěchů. Tam byli Štěchové odjakživa, statek ani nemá jméno tak zvaně po chalupě. Po svatbě děda hospodařil u Štěchů, tam se taky 19. 10. 1917 asi narodila má matka. Bratr babičky Karel byl od roku 1914 ve válce. Nejdřív ovšem tři roky povinné vojenské služby v Bosně Hercegovině se dvěma dovolenými, krátká přestávka v civilu, pak válka, Srbsko, tam zajetí, pak legie v Rusku. Návrat až v roce 1920 přes Hongkong. Generál Gajda, pod kterým Karel v Rusku sloužil, chtěl, aby Karel zůstal v armádě, snad s ním počítal k hradní strážci, ale praděda Jakub Štěch byl proti. Karel je sedlák, bude hospodařit na rodném gruntě. Můj děda si pak pronajal chaloupku U Kremlů č. p. 29 a v roce 1935 ji koupil. On i babička pracovali dál na rodných statcích. Při prodeji panských polí v rámci pozemkové reformy si děda koupil pole v lokalitě Na Mlátcích o výměře 0,46 ha. Tam jsme měli, když začalo JZD, záhumenku. Babička byla totiž družstevník. Děda zemřel ještě před tím, než jsem se narodil. Na záhumence byly vždy na půlce brambory, na druhé pšenice. Pro naše prasátko, slepice, husy a kachny to stačilo. Kromě tohoto pole byla u chalupy ještě louka s pastvinou u zastávky o výměře 0,28 ha. Tu už za mne obhospodařovalo JZD. Babička měla ještě bratra Františka, který vystudoval gymnázium v Českých Budějovicích a žil ve Frýdlantu. Pak sestru Antonii, která si vzala Josefa Sládka ze statku U Studniček č. p. 27. Statek U Studniček dostal Josefův bratr Václav, také ruský legionář, velice sečtělý a člověk s přehledem. Už v Rusku a na cestě z Vladivostoku přes Panamský průplav, kdy snad jako jediný Borovák obeplul zeměkouli, studoval, na koho to vlastně v tom Rusku střílel. Co to ten marxismus vlastně je? Jeho závěr byl, že je to utopie. A když to přišlo po roce 1948 i sem, proslavil se strejda Studničkoc výrokem, který si mnozí v roce 1989 připomněli: „Nechte to, to musí projít celý svět a pak to chcípne samo.“ Pamatuji se, jak u draní peří u Robertů ženské naléhaly, aby strejda Studniček, který tam byl na hrátkách, vyprávěl o své cestě okolo světa. Vytáhl se starý školní atlas a strejda ukazoval trasu.

Já si z toho pamatuji jen to, že zobrazení světa byly dva barevné kulaté obrázky. Štěchů rodina měla ještě zajímavou epizodu, které se říká „naši na Rábí“. Praděda Jakub se svým švagrem, bratrem mé prababičky Kateřiny, Kovaříkem ze statku U Štekerů ve Svěradicích si pronajali na 12 let panský dvůr na Rábí. Moje babička tam prožila dětství a její bratr Karel se na Rábí narodil. Babička vyprávěla o tahu lososů na Otavě a taky, jak se v řece topila. Vytáhl ji stárek ze mlýna. Další babiččina sestra Anna se provdala za nájemce velkostatku Kátovsko u Mečichova, Josefa Knetla. V roce 1988, po mém návratu z Turecka, jsem se na Kátovsko jel podívat se strejdou Štěchů, tehdy už důchodcem. Strejda Jarda vzpomínal, jak na Kátovsko chodili za tetou. Pěšky. O návratu Karla z války jsem slyšel vyprávět, jak šel po těch dlouhých šesti letech od vlaku ze zastávky a potkal svou sestru Antonii Sládkovou, jak šla s dcerou Ančičkou do Horažďovic k zubaři. Velké překvapení, vítání, zubař se nekonal, šli s Karlem domů. Karel si před válkou namluvil holku ze Lhoty, Marii Šolarovou ze statku u Šenkýřů a ta na něj těch šest let čekala. Pošta od vojáků z legií asi chodila všelijak, chodila-li vůbec. Myslím, že tahle pozdější teta Štěchoc dlouho ani nemohla vědět, jestli Karel žije. Ale čekala a dočkala se. Večer se manžel Antonie, Josef Sládek, kterému se říkalo Sládeček, nabídl, že to dojde do Lhoty oznámit. Teta vzpomínala. Večer bouchání na vrata, tatínek říkal, sousedům se asi telí kráva, potřebují pomoc. Ale byl to Sládeček a radostná novina. Karel se vrátil. Maminka téhle Marie Šolarové byla stejně jako matka mého dědy Václava Pastejříka od Barnášů z Jetenovic. Byly to sestry a můj děda Václav Pastejřík byl tedy téhle nové tety Štěchoc bratranec. Statek u Barnášů v Jetenovicích přišel později na buben a koupil ho pro svého syna Pihera ze sousedního statku U Patlejšů. Byla tam hospoda na tehdejší dobu s velkým sálem a pěkné zábavy. Než si Myslivecká sdružení postavilo vlastní chatu za rybníkem Podkostelák, bývalo v téhle hospodě ukončení honů, poslední leče. A bývaly bujaré. Podávala se polévka z bažantích slepic s domácími nudlemi a srní na smetaně. A bylo veselo. Pak tři kilometry pěšky na Bor, na rameni flintu a v ruce třeba tři zajice a tři bažanty s provázky nemilosrdně se zařezávající do dlaní. Ale vždy jsme to donesli i když byla pokaždé velká touha hodit to břemeno do rybníka Benatky.

Pokračování v dalším vydání

Houbařská sezona pomalu zavírá vrátka...

Tak neváhejte, nazujte gumáky, vezměte košík a rybičku a ještě vyrazte! V současnosti už neplatí tvrzení z knihy Jedlé a škodlivé houby od Johanna Georga Billa z roku 1860, ve které spojuje houbařství s bídou: „Pro chudého horala, jehož i v úrodných letech pole jeho sotva užívají a který masitou potravu sotva dle jména zná, jsou houby začasť pro mnohé měsíce jedinou potravou. On spatřuje v nich s poděkováním největší dobrodiní Prozřetelnosti." Na houby chodí lidé bez ohledu na společenské postavení a bez ohledu na to, jestli jim houby chutnají - pro některé je i samotné houbaření cíl. Kvůli čemu se na houby v České republice vypraví ročně přes 70 % domácností, čímž jsme právem považováni za houbařskou velmoc? Nejde o zálibu, která souvisí jen s jídlem. Jedná se také o skvělou relaxaci, procházku v přírodě, pocit soutěživosti či náplň aktivního odpočinku nejen pro rodiny.

Že jsou houby v českých domácnostech oblíbeny, můžeme doložit i tím, že pronikly do českého rčení „byl jsi ještě na houbách." Podle etymologa Václava Machka má toto rčení původ ve zvyku ze starého Ruska, kde mladé páry chodily na jarní houby, což bylo ovšem záminkou k „rozličnému veselí, jež končovalo milostným objetím v houštině."

Naše nejedovatější houba: Pavučinec plyšový

*Houbaření v Africe
(Termitovníky obrovské)*

Houbařská nej

Nejedovatější houba v našich lesích - pavučinec plyšový. Tato rezavě až skořicově hnědá houba obsahuje toxiny, které nenávratně poškozují ledviny. K poškození až selhání ledvin může dojít po dvou dnech až po třech týdnech od konzumace. Kvůli délce inkubační doby nebyla houba v minulosti spojována s následnými obtížemi a až do roku 1958 byla považována za neškodnou.

Nejobsáhlejší atlas hub na světě - Ottova encyklopedie hub od Ladislava Hagary z roku 2014 s 1152 stranami obsahuje 3100 druhů hub, barevné fotografie s piktogramy značící ne/jedlost, jedovatost, popř. ochranu, možnost záměny a popis houby s údaji o oblastech výskytu.

Nejstarší živoucí organismus na světě a zároveň **největší organismus na světě** - václavka smrková v oregonském lese. Díky DNA vědci zjistili, že václavky na ploše 10 km² mají jedno společné podhoubí, tedy i přestože jsou plodnice hub daleko od sebe, vyrůstají z jednoho společného kořene. Zároveň se z analýz DNA odhaduje stáří organismu někde mezi 2000 a 8000 lety. Hmotnost se odhaduje na několik set tun.

Nejdražší houba na světě - bílý lanýž. V roce 2010 byl v italské Albě vydražen obří bílý lanýž vážící 0,9 kg za 117 000 euro. Lanýže jsou sice drahé a nabízelo by se hledat je s obchodními záměry, u nás je však tato houba chráněná a spíš než výdělek by vám za její sběr hrozila tučná pokuta.

A když už máme dost smaženic, houbových omáček, řízků v trojobalu, houby máme naloženy do octa nebo usušeny či zamraženy, což takhle rozšířit svůj houbový jídelníček o něco, co ocení též „masožrouti“ - třeba o sekanou s hříby?

Šťavnatá sekaná s hříbkovým nádechem

Ingredience: 3 lžíce másla, 1 střední cibule, 250 gramů hříbků (nebo 50 g sušených hub, které předem namočíme ve studené vodě), 2 lžičky soli, 1 stroužek česneku, 3/4 hrnku suchého červeného vína, 1 a 1/2 lžičky nasekaného tymiánu, 2 velká vejce, 1 kg mletého hovězího masa, 1/2 hrnku strouhanky, 1 lžíce worchesterové omáčky, 1 hrnek nastrouhaného ementálu nebo goudy, sůl a pepř k dochucení

Postup: Troubu předehřejeme na 200 °C. V pánvi rozpustíme máslo, přidáme najemno nakrájenou cibuli, očištěné a nakrájené houby, osolíme a opepříme. Za občasného míchání smažíme 10 minut. Po 10 minutách přidáme prolisovaný česnek. Po chvilce přilijeme víno a zredukujeme. Pánev sejmem z plotny, přimícháme tymián. Směs necháme vychladnout. Mezitím rozšleháme vejce, přidáme strouhanku, worchester, pepř, 2 lžičky soli a vše promícháme. Až vychladne houbová směs, zapracujeme ji do mletého masa a přidáme rozšlehaná vejce se strouhankou i strouhaný sýr. Zapracujeme do tvaru šišky. Pečeme v pekáčku vymazaném trochou oleje v troubě na 200 °C cca 30 minut, poté stáhneme na 160 a dopékáme. Dobrou chuť!

Jana Brůžková

SDH Velký Bor

Léto je již za námi a podzim je v plném proudu. Na konci prázdnin se naši členové podíleli společně s obcí na rozloučení s prázdninami. Děti si odpoledne na myslivně velice užily a počasí nám přálo.

V září proběhla již tradiční dohasná, která se jako každý rok konala na myslivně. Sešli jsme se zde členové i nečlenové sboru a společně strávili večer.

S podzimem nás čeká úklid obce – hrabání listů, s kterým nám mohou pomoci i ostatní lidé z obce, všichni jsou srdečně zváni. Dále nás bude v listopadu čekat výroční valná hromada, termíny akcí budou včas oznámeny.

R. Štípková

Úplněk Listopad- Úplněk v Býku: Úplné zatmění

8. LISTOPAD 2022 12:01

Úplněk 2022 ve znamení Býka je příznivý pro různé finanční operace a transakce zaměřené na finanční stabilitu. Je dobré investovat. Ale můžete si třeba jen koupit los, mohl by vám přinést štěstí a zisk. V práci vám to půjde samo od sebe. Listopadový úplněk 2022 totiž posílí kognitivní funkce. Jediné, co budete muset udělat, je překonání lenosti. Touhu po pohodlí, potěšení a relaxaci ukojte ideálně návštěvou divadla nebo kina. A předtím si zajděte na dobrou večeři, ať nemusíte vařit. Klíčové slovo tohoto úplňku je “stabilita”. Tedy není třeba očekávat žádné otřesy, nic se nebude měnit. Opatrní buďte ale na svůj krk a mandle, mohlo by hrozit nějaké ochlazení.

A zajděte si na masáž, prospěje zvýšená péče o krční páteř, týl a ramena. Úplněk v listopadu je, dle starých indiánských kmenů, nazýván také jako mrazivý nebo bobří.

Marie Sládková

Uplynulé akce Velký Bor

Rozloučení s prázdninami

Drakiáda

Rally Pačejov

Gratulujeme

Filipovi Šimanovskému ke zlaté medaili v divizním turnaji Plzeňského kraje ve stolním tenisu! Turnaj proběhl 8. 10. 2023 v Dobřanech.

Vážení občané. Hřiště má sloužit dětem pro zábavu, a ne k venčení psů, popíjení alkoholu a kouření cigaret. Když se vám při bujarém večírku na dětském hřišti rozbije sklo, **ukliděte si po sobě**, prosím, alespoň střepy. U hřiště se z obou stran nachází **kontejnery tříděného odpadu**. Přesto je neustále na hřišti **koš plný recyklovatelných obalů!** Koš musí vynášet maminky samy do kontejneru za hospodou. Prosím, udělejme z dětského hřiště místo, které bude pro děti bezpečné a za které se nebudeme muset stydět. Zkuste si o tom promluvit i s dětmi, aby **vybavení neničily a třídily odpad**.

Rekonstrukce a údržba hnízd čápů bílých

Zatímco čápi míří na africká zimoviště, pro nás nastal čas každoročních rekonstrukcí, úprav a údržby jejich hnízd. 24. 9. 2022 proběhlo čištění okapů pod čápím hnízdem na budově obce Velký Bor u Horažďovic (KT). Děkuji všem zúčastněným, zejména pak panu starostovi z Velkého Boru za výborný oběd v místní hospůdce a příznivci činnosti DES OP Josefu Boháčovi za vyčištění okapů.

Prohlédněte si čištění zanesených okapů na bývalé škole, dnes budově obecních bytů ve Velkém Boru. Na střeše Josef Boháč, profesionální lezec a arborista pracující ve výškách. Ani zdaleka se nejednalo o jeho první akci, kdy nás podpořil a bezplatně pracoval pro DES OP. Děkujeme moc!

Zdroj: Záchranná stanice živočichů Plzeň

Pár zajímavostí o životě čápů

Čápy můžete spatřit na loukách u vody, jak hledají žáby a myši, plže, nebo ryby. To je největší čápí lahůdka. Rodiče si na jaře staví hnízda na vysokých stromech, nebo komínech. O mateřské povinnosti se spravedlivě dělí. Trvá to tři měsíce, než se z vajec vylíhnou mláďata, zesílí a začnou se učit létat. Brzy jsou však natolik dobří letci, že zvládnou i dlouhý let do teplých krajín. A že jich za svůj život zvládnou pěknou řádku! Dožívají se totiž až 39 let. Jejich zimní dovolená je však vykoupená tvrdou dřinou. Při tahu uletí až 20 000 km při tempu 200 - 400 km denně. Tak snad se nám na jaře zase v pořádku vrátí.

Čápi a let do teplých krajín

Na kraji pole se sešli tři kamarádi, Bruno, Odo a Julek. Postávali tedy u pole, a aby jim ubíhal čas, než se sejde zbytek hejna, tak si vykládali. „To zase bude túra, než se do tepla dostaneme. Trasa je příliš dlouhá a složitá. Moc dobře vím, že bychom mohli letět zkratkou přes moře.“ I Odo se rozpálil: „Co trasa, to já klidně uletím, ale s poloprázdným břichem...“ Julkovi se takové řeči nelíbili: „Nepovídejte hlouposti. Celé stovky let již naši předkové létají stejnými místy a máme dobře ozkoušené, jak se do zimovišť nejsnáze dostat. Letět přes moře je příliš nebezpečné a plné břicho by nás brzdilo.“ Nespokojení mládenci si však nechtěli dát domluvit. Netrvalo dlouho a reptání se změnilo ve skutečnou sázku. Každý chtěl zkrátka dokázat, že má pravdu. Bruno se tedy vydal směrem k moři a Odo zuřivě naháněl žáby v rybníčku. Polykal jich celé tucty, až vypadal jako opeřený balon. Brzy se sletěli všichni Čápi z okolí, klapali spokojeně zobáky na celé hejno i s Julkem se vypravilo na jih.

Stovky bílých křídel zašuměly vzduchem a čápi udělali na nebi formaci. To je vám ze shora tak krásný pohled. Moc pěkně se jim společně letělo. Všem, kromě Oda. Nacpané břicho ho tížilo jako měch a táhlo ho k zemi. Sotva popadal dech a často musel zastavovat, až se mu i poslední opozdilci ztratili z dohledu a on zůstal sám. Bruno to zatím vzal to přes hory do Itálie, kde se chystal přeletět Středozemní moře. Nastartovat, stáhnout nožky jako podvozek, zobák vpřed a vzhůru. Bruno vyrazil jako raketa. Chvilí to šlo jako po másle, jenže potom se strhlo peklo. Zničehonic se obloha zatáhla, s čápem začaly lomcovat vzdušné víry a spustil se lijavec. Ve skulině mezi dešťovou smrští zahlédl Bruno našťěstí skalnatý ostrůvek. Sláva, je zachráněn!!! S hanbou se potom vrátil na pevninu a vydal se starou známou cestou za kamarády. Můžete sami usoudit, kdo byl v Africe první. Celé hejno doletělo v dobré pohodě s písni v zobácích.

*Na podzim na jih, zjara zpět
Předlouhý je čapí let
S kamarády vždycky stejně
cestujeme spolu v hejně*

Užívali si tepla a tučných sarančat. Naši dva braši, Odo a Bruno, dorazili zbědovaní až notný čas po nich. Zlobilo je, že sázku nevyhráli a navíc se jim pěkně zkrátala zimní dovolená. Jenže stejně museli uznat, že Julek měl pravdu. Když je něco ozkoušené, je lepší poslechnout radu, než si nabít kokos. Ale teď už je čas pěkně odpočívat a nabírat sílu na jarní přelet domů.

29. 10.	19:00 Promítání filmu na myslivně
5. 11.	Svoz velkoobjemového a nebezpečného odpadu: Velký Bor 9-10 h, Jetenovice 10-11, Slivonice 11:30 -12 h
5. 11.	17:00 Lampionový průvod ve Velkém Boru
27. 11.	17:00 Rozsvícení vánočního stroměčku ve Velkém Boru
7.12.	18:00- 19:00 Česko zpívá koledy ve Velkém Boru na návsi

Kvíz: Patříte mezi zkušené houbaře?

- Podle čeho se dá poznat, že je houba jedlá?
 - je okousaná od lesní zvěře a slimáků
 - není nijak barevně výrazná
 - ani jedna předchozí možnost zcela neplatí
- Pokud má houbař podezření na otravu, měl by:
 - vypít velkou sklenici mléka a odpočívat
 - lehnout si do postele a setrvat v klidovém režimu
 - vyvolat zvracení a vyhledat lékařskou pomoc
- Ve kterém období je největší hojnost hub?
 - na podzim
 - začátkem léta
 - na jaře
- Jak se nazývá věda o houbách?
 - mykologie
 - mykologie
 - mytologie
- Mohou se houbové pokrmy zapíjet alkoholem?
 - ne, nikdy
 - ano, ale pouze v normálním množství
 - některé druhy hub se alkoholem zapíjet nesmějí
- Která z hub se může pochlubit léčivými účinky?
 - čirůvka fialová
 - bedla vysoká
 - holubinka žlutá
- Jak se odborně nazývá noha houby?
 - třeň
 - dřík
 - nosnice
- Která jedlá muchomůrka má přezdívku masák?
 - šafránová
 - růžovka
 - císařka
- Ze které houby vytéká při rozkrojení "mléko"?
 - z lišky obecné
 - z jidášova ucha
 - z ryzce syrovinky
- Který druh užívání muchomůrky červené je léčebný?
 - konzumace syrového klobouku na zažívací potíže
 - obklad z tinktury z muchomůrky na bolavé klouby
 - zásyp z drcené sušené muchomůrky na ekzematickou pokožku

1c, 2c, 3a, 4a, 5c, 6a, 7a, 8b, 9c, 10b

